

אמירת סדר קרבן פסח

To be said preferably in the afternoon of Erev Pesach after Mincha

In the time of the Beit HaMikdash (past & future), Korban Pesach was offered on the 14th of Nissan after the afternoon Tamid (daily sacrifice). Based on “(the words of) our lips will take the place of the bulls”, it is appropriate for us to say the following passages...

בִּידְכֶם וְאִכְלִיתֶם אֹתוֹ בַּזְּמַנְהוֹן פְּסוּחַ הוּא לֵה': שְׁמוֹת יִבְא-נַח וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְכָל-זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מִשְׁכֹּנוֹ וּקְחוּ לָכֶם צֹאן לְמִשְׁפְּחוֹתֵיכֶם וּשְׁחֹטוּ הַפְּסוּחַ: וּלְקַחוּתֶם אֲגִדַּת אֲזוּב וּטְבֵלֶתֶם בְּדָם אֲשֶׁר-בַּסֶּף וְהִגַּלְתֶּם אֶל-הַמִּזְבֵּיחַ וְאֶל-שְׁתֵּי הַמַּזְוֵזוֹת מִן-הַדָּם אֲשֶׁר בַּסֶּף וְאֵתֶם לֹא תִלְאֹוּ אִישׁ מִפְּנֵי-בֵיתוֹ עַד-בֹּקֶר: וְעַבְדְּ ה' לִלְנֶפֶת אֶת-מִצְבְּיָם וַיֵּרָא אֶת-הַדָּם עַל-הַמִּזְבֵּיחַ וְעַל שְׁתֵּי הַמַּזְוֵזוֹת וַיִּסַּח ה' עַל-הַפְּתוּחַ וְלֹא יִהְיוּ הַמִּשְׁחָזִיזִים לְבָא אֶל-בְּתֵיכֶם לְנֶפֶת: וְשִׁמַּרְתֶּם אֶת-הַדָּבָר הַזֶּה לְזִכְרֹנְכֶם וּלְבַעֲדֵי עַד-עוֹלָם: וְהָיָה כִּי-תִבְאֹוּ אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר יִתֵּן ה' לָכֶם פֶּאֶשֶׁר דָּבַר וְשִׁמַּרְתֶּם אֶת-הַעֲבָרָה הַזֹּאת: וְהָיָה כִּי-יִאֲמָרוּ אֲלֵיכֶם בְּנֵיכֶם מִהַ עֲבָרָה הַזֹּאת לָכֶם: וְאִמַּרְתֶּם זְבוּחַ פְּסוּחַ הוּא לֵה' אֲשֶׁר פְּסוּחַ עַל-בְּתֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל בַּמִּצְבָּיִם בְּזָמְנָם: וְהָיָה כִּי-יִאֲמָרוּ וְאֵת-בְּתֵינֵנוּ הַזֵּה לָקַח וְשִׁחַתְנוּ: וְיִלְכְּבוּ וְיִגְשׁוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל פֶּאֶשֶׁר צִוָּה ה' אֶת-מֹשֶׁה וְאֶהְרֹן בֶּן-עֲשִׂי:

רבוֹן הָעוֹלָמִים. אַתָּה צִוִּיתָנוּ לְהַקְרִיב קָרְבַּן הַפְּסַח בְּמוֹעֵדוֹ בְּאַרְבַּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן וְלִהְיוֹת כְּהִנָּים בַּעֲבוּדְתָם וְלוֹיִים בְּדוֹכְנָם וַיִּשְׂרָאֵל בַּמַּעֲמָדִים קוֹרְאִים אֶת הַהֵלֶל, וְעַתָּה בַּעֲבוּדְתֵינוּ חָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וּבְטֵל הַקְּרִבַּת הַפְּסַח. וְאִין לָנוּ לֹא כְהֵן בַּעֲבוּדְתוֹ וְלֹא לִי בְּדוֹכְנוֹ וְלֹא יִשְׂרָאֵל בַּמַּעֲמָדוֹ. וְאַתָּה אֲמַרְתָּ וּנְשַׁלְמָה פְּרִים שְׁפָתֵינוּ. לָכֵן יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ וְאוֹלָהֵינוּ אֲבוֹתֵינוּ שְׂיִתֵּא שִׁיחַ שְׁפָתוֹתֵינוּ חָשׁוּב וּמְקַבֵּל וּמְרַצָּה לְפָנֶיךָ כְּאֵלוֹ הַקְּרִבְנוּ אֶת הַפְּסַח בְּמוֹעֵדוֹ וְצִמְדָנוּ עַל מַעֲמָדוֹ וְדָבְרוּ הַלוֹיִם בְּשִׁיר וְהֵלֵל לַהֲדוּת לֵה' וְאַתָּה תְּכַוֵּן מִקְדָּשְׁךָ עַל מְכוֹנוֹ וְנַעֲלֶה וְנִקְרִיב לְפָנֶיךָ אֶת הַפְּסַח בְּמוֹעֵדוֹ כְּמוֹ שְׁפָתְכֶת עֲלֵינוּ בְּתוֹרַתְךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ כְּאָמַר:

שְׁמוֹת יִבְא-נַח וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-אַהֲרֹן בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם לֵאמֹר: הַיּוֹדֵשׁ הַזֶּה לָכֶם רֹאשׁ וְזֹדֵשִׁים רִאשׁוֹן הוּא לָכֶם לְזֹדֵשֵׁי הַשָּׁנָה: דָּבְרוּ אֶל-כָּל-עַדְוֹת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בְּעֵשֶׂר לְזֹדֵשׁ הַזֶּה וּקְחוּ לָהֶם אִישׁ שֵׁה לְבֵית-אִבְתּוֹ עֹה לְבֵיתוֹ: וְאִם-יִמְעַט הַבַּיִת מִהַיּוֹת מֹשֶׁה וְלָקְחוּ הוּא וְשִׁכְנוֹ הַקְּרִיב אֶל-בֵּיתוֹ בְּמוֹכַסֶּת זָבֻשֶׁת אִישׁ לְפָנָיו אֲכָלוּ תְּכַסּוּ עַל-הַשֵּׁה: עֹה תִמָּים זָכַר בֶּן-שָׁנָה יִהְיֶה לָכֶם מִן-הַכֹּהֲנִים וּמִן-הַלְוִיִּם תִּקְחוּ: וְהָיָה לָכֶם לְמִשְׁמַרְתָּ עַד אַרְבַּעָה עָשָׂר יוֹם לְזֹדֵשׁ הַזֶּה וּשְׁחֹטוּ אֹתוֹ כֹּל קֵטֵל עַד-תִּישְׂרָאֵל בֵּין הָעֲרָבִים: וְלָקְחוּ מִן-הַדָּם וְתָתְנוּ עַל-שְׁתֵּי הַמַּזְוֵזוֹת וְעַל-הַמִּזְבֵּיחַ עַל הַבָּתִּים אֲשֶׁר-יִאֲכָלוּ אֹתוֹ בַּהֶם: וְאֲכָלוּ אֶת-הַבָּשָׂר בַּפִּלָּה הַזֶּה צֹלֵי-אֵשׁ וּבִמְזוּזוֹת עַל-מִדְרָגִים יִאֲכָלוּ: אֶל-הַתֹּאכְלוּ מִמֵּנּוּ זָא וּבָשָׂל מִבָּשָׂל בְּמִים כִּי אִם-צֹלֵי-אֵשׁ רֹאשׁוֹ עַל-כַּרְעֵיו וְעַל-קַרְבּוֹ: וְלֹא-תוֹתִירוּ מִמֵּנּוּ עַד-בֹּקֶר וְהַעֲתֵד מִמֵּנּוּ עַד-בֹּקֶר בָּאֵשׁ תִּשְׂרָפוּ: וְכִסְהַ תֹּאכְלוּ אֹתוֹ מִתְּנֵיכֶם וְזָגְרִים נְעֻלִים בְּרַגְלֵיכֶם וּמִמַּלְכֶם

שְׁמוֹת יִבְמַג-נ וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מֹשֶׁה וְאֶהְרֹן זֹאת זִקְנַת הַפְּסוּחַ כֹּל-בֶּן-זָכָר לֹא-יִאֲכַל בּוֹ: וְכָל-עַבְדֵי אִישׁ מִקְנֵת-פְּסַח וּמִלְתֵּה אֹתוֹ אִן יִאֲכַל בּוֹ: תוֹשֵׁב וְשֹׁכֵד לֹא-יִאֲכַל בּוֹ: בְּבֵית אֹחֻז יִאֲכַל לֹא-תוֹלָא מִן-הַבַּיִת מִן-הַבָּשָׂר זְוִיזָה וְעֶצֶם לֹא תִשְׂבְּרוּ: כֹּל עַדוֹת יִשְׂרָאֵל יִעֲשׂוּ אֹתוֹ: וְכִי-יִגֵּר אִתָּךְ גֵּר וְעֲשִׂה פְּסוּחַ לֵה' הַמּוֹכֵל לוֹ כֹּל-זָכָר וְאִן יִקְרַב לְעֲשִׂתּוֹ: וְהָיָה פֶּאֶרְזוֹ הָאָרֶץ וְכָל-עַרְלֵי לֹא-יִאֲכַל בּוֹ: תוֹרֵה אֲזוֹת יִהְיֶה לְאֹרְזוֹ וְלִגֵּר הָגֵר בְּתוֹכְכֶם: וְעֲשִׂי כֹל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל פֶּאֶשֶׁר צִוָּה ה' אֶת-מֹשֶׁה וְאֶת-אַהֲרֹן בֶּן-עֲשִׂי:

This is an English rendering of the passage said after the Tanach portions. You can find it in Hebrew in some Siddurim and Hagadot.

SEDER KORBAN PESACH

Thus was the service of the Korban Pesach (KP) on the 14th of Nissan. It was not slaughtered until after the afternoon TAMID. Erev Pesach (EP) that fell on any day of the week including Shabbat, the TAMID was slaughtered at 7½ hours and offered on the Mizbei'ach at 8½ hours. When EP was Erev Shabbat, it was slaughtered at 6½ hours and brought at 7½ hours. KP was brought AFTER the TAMID. All Jews - men & women - who are TAHOR and circumcised (an uncircumcised member of the household sometimes prevents some from KP) and who are “close” to Yerushalayim, are obligated in KP.

KP is brought from unblemished male lambs and goats within their first year, and are slaughtered anywhere in the AZARA, AFTER the Tamid is completed and the Menora is tended. KP is not brought if any member of “the group” still has chametz in his possession.

KP is slaughtered (even by a non-kohen) and the blood of Sh'chita is received (only) by a kohen in a sacred vessel. There were lines of kohanim from each “Sh'chita station” to the Mizbei'ach, each kohen with either a gold or silver vessel (within a row, all the vessels were the same; it was considered more attractive that way). The vessels did not have flat bottoms to prevent them from being put down, which might allow the blood to congeal before reaching the Mizbei'ach, thus invalidating the korban. In assembly-line fashion, the first kohen handed the vessel with the blood to the second kohen in line and received from him an empty vessel. The second kohen passed the blood to the next in line and received an empty vessel. And so on, until the kohen near the Mizbei'ach poured the blood on the base of the Mizbei'ach and handed the empty vessel back to the kohen next to him. Then the KP was hung from hooks or from poles supported by one's shoulder and the shoulder of his fellow, and it was skinned (on Shabbat, the whole skin was not removed). Certain innards and fats were

removed from the animal, placed in a sacred vessel, salted and placed on the fire of the Mizbei'ach. (The timing for HEKTEIR CHALAVIM, as it is called, was different when EP was Shabbat.) Other innards were removed and cleaned (with differences if EP is Shabbat), to be roasted alongside the KP.

KP was brought in three shifts, none with fewer than 30 people. After the first shift entered the AZARA, the doors were locked. During the bringing of KP, Leviyim sang Hallel. If necessary, they kept repeating it until the shift was done. For each Hallel, kohanim blew the Chatzotzrot (Silver Trumpets). When the shift was done, the people were let out of the Azara and the next shift was admitted. So too for the third shift. After all KP were brought, the floor of the Azara was flooded and washed - even on Shabbat.

Roasting of KP does not “push aside” Shabbat. When EP is Friday, roasting must be done BEFORE Shabbat. When EP is Shabbat, roasting (and even carrying the KP from Har HaBayit to the place where it will be eaten) waits until AFTER Shabbat. The animal and those innards removed but not placed on the Mizbei'ach are placed on a wooden skewer from a pomegranate tree and put inside the oven, with the heat below.

When EP is a weekday, a Korban Shlamim known as CHAGIGAT YUD-DALET is also brought (only when people are TAHOR) – from cow, goat, or sheep, male or female, any age – and is eaten as the main dish at the Seder so that the KP will be AL HASOVA, when satisfied (but not stuffed).

This is the procedure for the KP and Chagiga (which are symbolized on our Seder plates by the Z'RO'A and EGG respectively).

When we say Seder Korban Pesach, we should have in mind CHURBAN BEIT HAMIKDASH (the destruction of the Temple) AND be filled with prayerful anticipation for the next Beit HaMikdash (these are opposite sides of the same coin). Saying Seder Korban Pesach at the “proper” time on Erev Pesach, can “count in Heaven” (so to speak) as if we actually brought KP in the Beit HaMikdash, may it be built soon in our time, אמן.

ויקרא כג-ה אלה מועדי ה' מקראי קדש אשר תקראו אתם במועדים: בחדש הראשון בארבעה עשר לחדש בין הערבים פסח לה':

בחדש ט-א-י וידבר ה' אלי משה במדבר סיני בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים בחדש הראשון לאמר: ויעשו בני ישראל את הפסח במועדו: בארבעה עשר יום בחדש הזה בין הערבים תעשו אתו במועדו פסח וזקתיו וככל משפטיו תעשו אתו: וידבר משה אל בני ישראל לעשות הפסח: ויעשו את הפסח בראשון בארבעה עשר יום לחדש בין הערבים במדבר סיני ככל אשר צוה ה' את משה בן עשר בני ישראל: ויהי אצלם אשר היו טמאים לתפש אדם ולא יבלי לעשות הפסח ביום ההוא ויקרבו לפני משה ולפני אהרן ביום ההוא ויאמרו האנשים ההמה אליו אנחנו טמאים לתפש אדם למה תצונו לבלתי הקריב את קרבן ה' במעלדו בתוך בני ישראל: ויאמר אליהם משה עמדו ואשמעו מה יצוה ה' לכם: וידבר ה' אלי משה לאמר: דבר אל בני ישראל לאמר איש איש פי ידוה טמא ו לתפש או בדרך רחוקה לכם או לדרתיכם ועשה פסח לה': בחדש השני בארבעה עשר יום בין הערבים יעשו אתו על מצות ומדרים יאכלהו: לא ישאירו ממנו עד בקר ועלם לא ישאירו בו פסח וזקת הפסח יעשו אתו: והאיש אשר הוא טהור וברך לא יהיה וזדל לעשות הפסח וקרתה תפש הוא מעמיה פי ו קרבן ה' לא הקריב במעלדו וזטאו ישא האיש ההוא וכי יגור אתכם צר ועשה פסח לה' פזקת הפסח וכמשפטו פן יעשה זקפה אותו יהיה לכם ולבני ישראל: ה' אלהיך לא ידבר במועדיך אשר יבחר ה'

בחדש כח-טו ובחדש הראשון בארבעה עשר יום לחדש פסח לה':

דברים טו-א-ח שמור את חודש האביב ועשית פסח לה' אלהיך פי בחדש האביב הוציא ה' אלהיך ממצרים לילה: ובחודש פסח לה' אלהיך צאן ובקר במקום אשר יבחר ה'

לשפן שמו שם: לא תאכל עליו זמין שבעת ימים תאכל עליו מצות ליום עני פי בוחזון יצאת מארץ מצרים למען תזכר את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי ימיך: ולא יראה לך שאר פסח וזבחה שבעת ימים ולא ילין מן הבשר אשר תזבחו בערב ביום הראשון לבקר: לא תוכל לבזו את הפסח באחד שעריך אשר ה' אלהיך נתן לך: פי אם אל המקום אשר יבחר ה' אלהיך לשפן שמו שם תזבחו את הפסח בערב כבוא השמש מועד צאתך ממצרים: ובשלת ואכלת במקום אשר יבחר ה' אלהיך בו וקנית בבקר והלכת לאהליך: עשית ימים תאכל מצות ביום השביעי לצאת לה' אלהיך לא תעשה מלאכה:

יהושע ה-יא ונתנו בני ישראל בגלגל ויעשו את הפסח בארבעה עשר יום לחדש בערב בערבות יריחו: ויאכלו מטבוח הארץ ממזרת הפסח מצות וכלו בעצם היום הזה:

מלכים ב' כג-א-ג ויצו המלך את כל העם לאמר עשו פסח לה' אלהיכם כפתוב על ספר הברית הזה: פי לא תעשה פסח הזה מימי השפטים אשר שפטו את ישראל וכל ימי מלכי ישראל וימלכי יהודה: פי אם בשמנה עשרה שנה למלך יאשיהו נעשה הפסח הזה לה' בירושלם:

דברי הימים ב' לא-כ וישלחו יזקיהו על כל ישראל ויהודה וגם אגרות כתב על אפרים ובנשה לבוא לבית ה' בירושלם לעשות פסח לה' אלהי ישראל: ויעז המלך ושריו וכל הקהל בירושלם לעשות הפסח בחדש השני: פי לא יכלו לעשותו בעת ההיא פי הפהלים לא התקדשו למדי והעם לא יאספו לירושלם: וישר הדבר בעיני המלך ובעיני כל הקהל: ויעמידו דבר להעביר קול בכל ישראל מבאר שבע ועד דן לבוא לעשות פסח לה' אלהי ישראל בירושלם פי לא לרב עשו כפתוב: וזכנו הרבים באגרות מיד המלך ושריו בכל ישראל ויהודה ובמצות המלך לאמר בני ישראל שובו אליה אלהי אבותם יצונו וישלם

וישב אל הפליטה הנשארת לכם מפני מלכי אשר: ואלה יהיו פאבותיכם ופאונותיכם אשר מעלו בה' אלהי אבותיהם ויתנום לשומה פאשר אתם ראים: עתה אלהי תקשו ערפכם פאבותיכם תגיד לה' ובאו למקדשו אשר הקדש לעולם ועבדו אתה' אלהיכם וישב מפם זרוח אפני פי בשופכם עליה' אונותם ובניכם לדומים לפני שוביהם וכלשוב לארץ הזאת פי יזבחו ורזום ה' אלהיכם ולא יסיר פנים מפם אם תשובו אליו: ויהיו הרצים עברים מעיר ו לעיר בארץ אפרים ובנשה ועד יבולן ויהיו משוחקים עליהם ומבלעים בם: אך אנשים מאשר ובנשה ומזבולן זכעו ויבאו לירושלם: גם ביהודה קרתה יד האלהים לתת להם לב אונד לעשות מצות המלך והשרים בדבר ה': ויאספו ירושלם ערב לעשות את חג המצות בחדש השני קהל לרב מאד: ויקמו ויסירו את המזבחות אשר בירושלם ואת כל המקטורת הסירו וישלכו לזנול קדרון: וישחטו הפסח בארבעה עשר לחדש השני והפהלים והלויים זכעמו ויתקדשו ויביאו עלות בית ה': ויעמדו על עמדם כמשפטם בתורת משה איש האלהים הפהלים זרקו אתיהם מיד הלויים: פי רבת בקהל אשר לא התקדשו והלויים על שזויות הפסחים לכל לא טהור להתקדש לה': פי מרבית העם רבת מאפרים ובנשה יששכר וזבולן לא הטהרו פי יאכלו את הפסח כלא כפתוב פי התפיל יזקיהו עליהם לאמר ה' הטוב יכפר בעד: פל לבבו הבין לדרוש האלהים ה' אלהי אבותיו ולא פטירת הקדש: וישמע ה' אל יזקיהו וירפא את העם: --- לה-א-ט ועשו יאשיהו בירושלם פסח לה' וישחטו הפסח בארבעה עשר לחדש הראשון: ויעמד הפהלים על משמרותם ויזקקו לעבודת בית ה': ויאמר ללויים המבונים [המבונים] לכל ישראל הקדושים לה' נתנו את ארון הקדש בבית אשר בנה שלמה בן דוד מלך ישראל אין לכם משא בפתח עתה עבדו אתה' אלהיכם ואת עמו

ישלם: והכינו לבית אבותיכם כמזבחותיכם בכתב דוד מלך ישראל ובמכתב שלמה בן: ועמדו בחדש לפלגות בית האבות לאונותם בני העם וזולת בית אב כלום: וישחטו הפסח והתקדשו והכינו לאונותם לעשות פדברה' ביד משה: ורם יאשיהו לבני העם צאן פבשים ובני עדים הכל לפסחים לכל הנמצא למספר שלשים אלה ובקר שלשת אלפים אלה מרכוש המלך: ושריו לנדבה לעם לפהלים וכלום הרימו וזקנה וזכריהו ויזיאל זכרי בית האלהים לפהלים נתנו לפסחים אלפים ושש מאות ובקר שלש מאות: וכונניהו [וכונניהו] ושמעיהו ונתנאל אוניו וזשביהו ויעיאל ויזבד שרי הלויים הרימו כלום לפסחים וזמשת אלפים ובקר זמשל מאות: ותפון העבודה ויעמדו הפהלים על עמדם והלויים על מזבחותם כמצות המלך: וישחטו הפסח וזקנו הפהלים מידם והלויים מפשטיים: וסירו העלה לתתם למזבחות לבית אבות לבני העם להקריב לה' כפתוב בספר משה וכן לבקר: וישלחו הפסח באש כמשפט והקדשים בשלח בסירות ובחרדים ובזלחות וירצו לכל בני העם: ואחר הכינו להם ולפהלים פי הפהלים בני אהרן בהעלות העולה והזלבים עד לילה והלויים הכינו להם ולפהלים בני אהרן: והמשחרים בני אסר על מעמדם כמצות דוד ואסר והימן וידתן זונה המלך והשערים לשער ושער אין להם לסור מעל עבדתם פי אונותם הלויים הכינו להם: ותפון כל עבודה ה' ביום ההוא לעשות הפסח והעלות עלות על מזבוח ה' כמצות המלך יאשיהו: ויעשו בני ישראל הנמצאים את הפסח בעת ההיא ואת חג המצות שבעת ימים: ולא נעשה פסח כמהו בישראל מימי שמואל הזביא וכל מלכי ישראל: לא עשו פסח אשר עשה יאשיהו והפהלים והלויים וכל יהודה וישלם הנמצא וישוב ירושלם בשמנה עשרה שנה למלכות יאשיהו נעשה הפסח הזה: